

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

(ร่าง) หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC)
สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

สายนโยบายสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สิงหาคม 2568

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ /2568

เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝาก
ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. เหตุผลในการออกประกาศ

กระบวนการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) เป็นมาตรการที่ใช้ในการแสดงตน และพิสูจน์ตัวตนลูกค้า เพื่อป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงข้อมูลบุคคลหรือการใช้ข้อมูลบุคคลอื่น ในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมถึงเป็นหนึ่งในมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Anti-Money Laundering, and Counter Terrorism and Proliferation of Weapons of Mass Destruction Financing: AML/CTPF) ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีกระบวนการรู้จักลูกค้าที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเปิดบัญชีเงินฝากถือเป็นจุดเริ่มต้นในการให้บริการทางการเงินต่าง ๆ กับลูกค้าต่อไป ซึ่งการรู้จักลูกค้าประกอบด้วย 2 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ (1) การแสดงตนของลูกค้า (identification) และ (2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความทันสมัยของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

เนื่องจากปัจจุบันพัฒนาการของเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนที่ต่ำลง เช่น เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้า (biometric comparison) และระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล รวมทั้งที่ผ่านมาสสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ยกระดับระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการรู้จักลูกค้าจนมีความน่าเชื่อถือ เทียบเคียงได้กับกระบวนการของสถาบันการเงิน ประกอบกับหลักเกณฑ์ปัจจุบันมีความซ้ำซ้อนกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลอื่น และไม่รองรับการยื่นขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยในบางกรณีที่มีเหตุจำเป็น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงทบทวนหลักเกณฑ์เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถนำเทคโนโลยีที่มีมาตรฐานมาใช้ในการกระบวนการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนการดำเนินการที่เหมาะสม รวมถึงสามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว โดยสรุปสาระสำคัญของประเด็นที่ปรับปรุงได้ดังนี้

(1) ปรับปรุงข้อกำหนดในส่วนการแสดงตนของลูกค้า (identification) โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แทนการกำหนดข้อมูลและเอกสารแสดงตน และกระบวนการสังเกตพฤติกรรม รวมทั้งการลงลายมือชื่อ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลอื่น

(2) เพิ่มความยืดหยุ่นในขั้นตอนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) แบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถใช้ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ได้มาตรฐานในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าเพียงขั้นตอนเดียวได้ จากเดิมที่ต้องใช้ร่วมกับกระบวนการอื่น ๆ ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า เพื่อเพิ่มทางเลือกในการเปิดบัญชีเงินฝากให้กับลูกค้า ช่วยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีต้นทุนการดำเนินการที่เหมาะสม และทำให้กระบวนการรู้จักลูกค้าในการเปิดบัญชีเงินฝากมีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกันทั้งระบบสถาบันการเงิน

(3) เพิ่มทางเลือกให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถพิจารณาใช้กระบวนการอื่นตามระดับความเสี่ยงของลูกค้าและช่องทางการให้บริการที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ สำหรับกรณีการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันที่เคยผ่านกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้แล้ว โดยต้องมีวิธีการยืนยันตัวตนลูกค้า (authentication) ที่รัดกุมและต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง เช่น การใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าในการยืนยันตัวตน

(4) เพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินการ โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้เพิ่มเติม ซึ่งครอบคลุมถึงกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจประสงค์ที่จะใช้กระบวนการหรือการดำเนินการอื่นในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก หรือในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดได้

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 31/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงิน หรือการรับเงินจากประชาชนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 2 กันยายน 2562

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจ สถาบันการเงินทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“การเปิดบัญชีเงินฝาก” หมายความว่า การเปิดบัญชีเพื่อการรับฝากเงินหรือ การรับเงินจากประชาชน

“การรับฝากเงิน” หมายความว่า การรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือ เมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ ไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับอนุญาต หรือให้บริการในปัจจุบัน หรืออาจได้รับอนุญาตหรือให้บริการในอนาคต

“การรับเงินจากประชาชน” หมายความว่า การกู้ยืมเงิน หรือการรับเงินจาก ประชาชนไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับอนุญาตหรือให้บริการในปัจจุบัน หรืออาจได้รับอนุญาตหรือให้บริการในอนาคต ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (electronic money หรือ e-Money) ซึ่งสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน กำหนด

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกัน ทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์โดยการเปิดบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ฝ่ายหนึ่งซึ่งตกลงกันทางกฎหมายให้เป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่าด้วย วิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

5.2 หลักการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถให้บริการเปิดบัญชีเงินฝากได้ทั้ง (1) แบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า (face-to-face) ซึ่งเป็นการเปิดบัญชีเงินฝากโดยมีสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นผู้ให้บริการแก่ลูกค้าโดยพบตัวลูกค้า เช่น การเปิดบัญชีเงินฝากที่สาขาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ (2) แบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) ซึ่งเป็นการเปิดบัญชีเงินฝากที่ลูกค้าดำเนินการเปิดบัญชีด้วยตนเองผ่านช่องทางดิจิทัลหรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเปิดบัญชีเงินฝากผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ (mobile banking) การเปิดบัญชีเงินฝากผ่านการให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (internet banking) หรือการเปิดบัญชีเงินฝากผ่านเครื่องให้บริการอัตโนมัติ (kiosk)

ในการเปิดบัญชีเงินฝากทั้งสองแบบดังกล่าว สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีกระบวนการรู้จักลูกค้าที่จัดให้มีการแสดงตน (identification) และการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) ว่าลูกค้าที่มาเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง เพื่อป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงข้อมูลบุคคลหรือการใช้ข้อมูลบุคคลอื่นในการเปิดบัญชี และเพื่อป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) ตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน โดยจัดให้ลูกค้าแสดงตน และตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่ได้รับจากลูกค้า รวมถึงตรวจสอบว่าลูกค้าที่มาเปิดบัญชีเงินฝากเป็นบุคคลเดียวกันกับบุคคลในเอกสารหลักฐานการแสดงตน

(2) บริหารความเสี่ยงตามประเภทช่องทาง โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเสี่ยงของช่องทางการเปิดบัญชีเงินฝาก ซึ่งการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้าอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สูงกว่าการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า จึงต้องมีการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้าในระดับที่เข้มข้นกว่า รวมทั้งอาจมีกระบวนการอื่นเพิ่มเติม เช่น การติดตามดูแลการใช้บัญชีเงินฝากของลูกค้า เพื่อช่วยบริหารความเสี่ยงดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(3) บริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงและผลกระทบของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการเปิดบัญชีเงินฝาก และจัดให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology security) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology risk) ของสถาบัน

การเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อป้องกันและช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในกระบวนการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก

(4) กำหนดนโยบายและกระบวนการภายใน โดยกำหนดนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานภายในที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องทบทวนให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงต้องสื่อสาร ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้กับพนักงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นถึงความสำคัญและปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

(5) สื่อสารกับลูกค้า โดยสื่อสาร ทำความเข้าใจและให้ความรู้กับลูกค้าเพื่อให้ตระหนัก ระวัง และป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงข้อมูลบุคคลหรือการใช้ข้อมูลบุคคลอื่นในการทำธุรกรรม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(6) แสดงชื่อบัญชีเงินฝาก โดยไม่เปิดบัญชีเงินฝากให้กับลูกค้าที่ปกปิดชื่อจริง ใช้ชื่อแฝง หรือใช้ชื่อปลอม อย่างไรก็ดี การแสดงชื่อบัญชีเงินฝากอาจเป็นการใช้ชื่อทางการค้าหรือชื่ออื่น ๆ ที่ลูกค้ามีเอกสารรับรองการใช้ชื่อจากหน่วยงานภาครัฐ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานต้นสังกัดได้ เช่น สถานศึกษา โรงพยาบาล

5.3 หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า

ในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติ ดังนี้

5.3.1 การแสดงตนของลูกค้า (identification)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องได้รับข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้าตามประเภทของลูกค้า โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

5.3.2 การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องนำข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าตามข้อ 5.3.1 มาตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบัน รวมถึงต้องพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง โดยปราศจากความประมาทเลินเล่อ และต้องจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานภายในที่รัดกุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวต้องได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอให้สอดคล้องกับนโยบาย

การบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า ดังนี้

(1) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยสถาบันการเงินเฉพาะกิจเอง

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่ได้จากการแสดงตนของลูกค้า รวมถึงพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายจากนิติบุคคล (หากมี) รายงานนั้นจริงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น กรณีการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (smart card) เป็นเอกสารหลักฐานการแสดงตน สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (smart card reader) และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ และดำเนินการ ดังนี้

(1.1) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า

(face-to-face)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดให้พนักงานมีการสัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรมลูกค้าที่มาเปิดบัญชีเงินฝาก ณ ขณะนั้น และอาจพิจารณานำเทคโนโลยีเปรียบเทียบกับข้อมูลชีวมิติของลูกค้าหรือเทคโนโลยีอื่นมาเพิ่มประสิทธิภาพในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าได้

ทั้งนี้ กรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจให้บริการเปิดบัญชีเงินฝากนอกสถานที่ ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้านิติบุคคลที่มีเจ้าหน้าที่สัมพันธ์ (relationship manager) ดูแลหรือรู้จักลูกค้ารายนั้นเป็นการเฉพาะอยู่ก่อนแล้ว สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถใช้เจ้าหน้าที่สัมพันธ์ดังกล่าวทดแทนการตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ได้ อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องกำหนดนโยบายและกระบวนการภายในเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าวที่เหมาะสมและรัดกุม ได้แก่ กระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้านิติบุคคล และบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายจากนิติบุคคล (หากมี) กระบวนการบริหารความเสี่ยง เช่น กระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการติดตามการเคลื่อนไหวทางบัญชีที่มีเหตุอันควรสงสัย และกระบวนการเก็บรักษาข้อมูล

(1.2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า

(non face-to-face)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องถ่ายรูปลูกค้าและใช้

เทคโนโลยีพิสูจน์ความเป็นบุคคลและสังเกตพฤติกรรมลูกค้า (เช่น เทคโนโลยี liveness detection) รวมถึงเทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริงทดแทนการพบเห็นลูกค้าต่อหน้า นอกจากนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจอาจพิจารณานำเทคโนโลยีอื่นมาเพิ่มประสิทธิภาพในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าได้

ทั้งนี้ หากเกิดเหตุการณ์ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่สามารถปฏิบัติตามการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามที่ระบุไว้ในข้อ 5.3.2 (1) เช่น ลูกค้าไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน แบบบอเนกประสงค์หรือบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวมีข้อบกพร่องไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ หรือการตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐมีข้อขัดข้องไม่สามารถดำเนินการได้ หรือข้อ 5.3.2 (1.2) เช่น การใช้เทคโนโลยีพิสูจน์ความเป็นบุคคลและสังเกตพฤติกรรมลูกค้าขัดข้องหรือไม่สามารถพิสูจน์ความเป็นบุคคลและสังเกตพฤติกรรมของลูกค้าได้ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาใช้วิธีการอื่นที่เทียบเท่ากระบวนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าข้างต้นและกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานภายในเพิ่มเติมที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อลดความเสี่ยงจากกรณีทุจริตต่าง ๆ เช่น กรณีลูกค้าถูกหลอกลวงหรือถูกบังคับจากมิถิฉาชีพ ให้เปิดบัญชีเงินฝาก หรือกรณีที่มิถิฉาชีพใช้เทคโนโลยีปลอมแปลงใบหน้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก

(2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน

ทางดิจิทัล

สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน รวมถึงพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดทายจากนิติบุคคล (หากมี) รายนั้นจริง ผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เช่น ผ่าน National Digital ID platform (NDID platform) แทนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 5.3.2 (1) หรือใช้ประกอบการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 5.3.2 (1) ก็ได้ โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามประกาศของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

ทั้งนี้ การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลข้างต้น จะต้องพิสูจน์ตัวตนลูกค้าให้ระดับมาตรฐานที่ไม่ต่ำกว่าการดำเนินการตามข้อ 5.3.2 (1)

5.3.3 การเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันที่มีบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นและเคยผ่านกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถนำกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้ไปปฏิบัติในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบัน หรือพิจารณาใช้กระบวนการอื่นตามระดับความเสี่ยงของลูกค้าและช่องทางการให้บริการที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ เนื่องจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ทำกระบวนการรู้จักลูกค้าในการเปิดบัญชีเงินฝากครั้งแรกซึ่งต้องมีการยืนยันตัวตนลูกค้า (authentication) ที่รัดกุม และจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง เช่น ใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าในการยืนยันตัวตนเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง

5.3.4 การจัดเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าและข้อมูลการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดเก็บรักษาข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้า รวมถึงข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และจัดเก็บรักษาการบันทึกเหตุการณ์และรายละเอียดการทำธุรกรรมเกี่ยวกับกระบวนการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝาก (transaction log) ในระบบหรือสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย ตั้งแต่วันเริ่มทำการรู้จักลูกค้า และจัดเก็บรักษาตามระยะเวลาที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ หรือใช้ประกอบในการสอบสวนหรือดำเนินคดี หรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและการควบคุมภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.4 การยื่นขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยรายกรณี

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจยื่นขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยพร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาตามที่กำหนดในคู่มือประชาชน ในกรณีดังต่อไปนี้

5.4.1 กรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะดำเนินการเป็นครั้งแรกในการเปิดบัญชีเงินฝากแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า

5.4.2 กรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะใช้หรือเปลี่ยนแปลงระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติอื่นของลูกค้า

5.4.3 กรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในประกาศฉบับนี้ รวมทั้งหากสถาบันการเงินเฉพาะกิจประสงค์ที่จะมีกระบวนการหรือการดำเนินการอื่นในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ ในการพิจารณาคำขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาตามหลักการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างความมั่นคง การมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี และการคุ้มครองลูกค้าที่เหมาะสมและเป็นธรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยกระบวนการหรือการดำเนินการที่ขออนุญาตจะต้องใช้กระบวนการหรือเทคโนโลยีที่มีมาตรฐานหรือเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย สามารถพิสูจน์ตัวตนลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีโดยเฉพาะเกี่ยวกับข้อมูลของลูกค้า และไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

5.5 การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการดำเนินการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณากำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน หากพบว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าการดำเนินการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชนหรือความมั่นคงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือระบบสถาบันการเงิน

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ XXXX 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6851